

Републиканци
за България

за Държава
с правила

republikanci.bg

КУПУВАНЕТО И ПРОДАВАНЕТО НА ГЛАСОВЕ Е ПРЕСТЪПЛЕНИЕ

ПРЕАМБЮЛ	3
ПОЛИТИКИ ЗА БЪЛГАРИТЕ В ЧУЖБИНА	5
ПРАВОСЪДИЕ	8
ЕЛЕКТРОННО УПРАВЛЕНИЕ	10
ВЪНШНА ПОЛИТИКА	12
НАЦИОНАЛНА СИГУРНОСТ И ОТБРАНА	14
ОБЩЕСТВЕН РЕД И СИГУРНОСТ	16
ФИНАНСИ И УПРАВЛЕНИЕ НА СРЕДСТВАТА ОТ ЕС	18
ИКОНОМИКА	19
РЕГИОНАЛНА ПОЛИТИКА	20
ТРАНСПОРТ	22
ЕНЕРГЕТИКА И ПОДЗЕМНИ БОГАТСТВА	24
ОКОЛНА СРЕДА	25
ЗЕМЕДЕЛИЕ	28
ТУРИЗЪМ	30
ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА	32
КУЛТУРА	33
МЕДИИ	34
СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА	36
ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ	39
ПСИХИЧНО ЗДРАВЕ	41
СПОРТ	43
МЛАДЕЖКИ ПОЛИТИКИ	45
ДЕМОГРАФИЯ И РЕЛИГИЯ	45

ЗА ДЪРЖАВА С ПРАВИЛА!

Днес България е разделена.

Между правителството и президента, между управляващите и опозицията, между Изтока и Запада.

Управлението е изгубило пътя, а опозицията не е в състояние да го намери. Стигнахме до края на период, който не харесваме, а ни предстои преход към друг, за който още не знаем нищо.

Изборът на предстоящия вот ще бъде тежък. Избор между неприемливата възможност за „още от същото“ и очакваната промяна, но неизвестно каква. Независимо пред какъв резултат ще ни изправи вотът на 4 април, едно е сигурно – идват години на силна политическа турбулентност.

Мнозинствата в следващия парламент ще бъдат белязани от тежки компромиси, ще бъдат необясними, често плаващи.

Ще станем свидетели на безпринципни коалиции и нелогични съюзи. Ще видим невидяно досега политическо лицемерие, множество политически предателства и метаморфози.

Ще расте усещането у хората за обреченост, измама и политическа непредставеност.

Идват тежки времена, в които ще е важно да не забравяме кои сме, какво искаме и как да стигнем до него, без да се отклоняваме от пътя и без да го загубим.

България има нужда от ясен хоризонт. Трябва ни отговор на въпроса накъде ще вървим след толкова години на безпътица.

За нас този въпрос има отговор. Вървим на Запад, към евро-атлантическа сигурност и просперитет. Към трайно установяване на върховенство на закона и правов ред.

Към изграждането на държава с правила.

Пътят ни минава през множество изпитания и предизвикателства.

Първото от тях е да възстановим единството на нацията и равенството между българите у нас и в чужбина. Не е възможно единство, когато повече от 2 милиона български граждани остават на практика лишени от правото да избират или да бъдат избрани. Необходими са правила – еднакви за всички.

Второто предизвикателство е да реформираме съдебната ни система и да установим върховенство на закона. Дефицитите там са сериозни. Необходимо е да разпуснем специализираното наказателно правосъдие и да предприемем редица мерки, които да ограничат властта на главния прокурор и политическото влияние върху Висшия съдебен съвет. Част от мерките изискват и конституционни промени, които сме длъжни да направим.

Третото голямо предизвикателство е възстановяването на държавността. Разделението на властите, върху което се крепят устоите на демокрацията, е поставено под въпрос в наши дни. Трите власти – изпълнителна, законодателна и съдебна, се намират в подчинено положение. Това не може да продължава. Живеем във време, което изисква да имаме компетентни министри, силен парламент и справедлив съд.

Важна предпоставка за справяне с предизвикателствата в горните области е въвеждането на ефективно електронно управление. Чрез него можем да постигнем много: по-качествено управление, по-ефективен бизнес, по-малко корупция, по-малки загуби на време. Електронно гласуване и референдуми. И повече правила.

Евро-атлантическата ориентация на страната ни не е даденост. Тя трябва да бъде отстоявана всеки ден, от всекиго и навсякъде – във външната политика и енергетиката, в националната сигурност и отбраната, в борбата с дезинформацията и с фалшивите новини.

Днес всичко това не може да бъде постигнато нито от ляво, нито от дясно правителство. Разделението в обществото е прекалено голямо, а липсата на политическа коректност обрича всяко начинание.

Изпълнителната власт трябва да отиде в ръцете на човек с доказани качества и безспорен авторитет. В ръцете на консенсусна фигура, която да бъде еднакво отдалечена от основните политически сили в страната.

Тежката ситуация предполага да имаме политици, които могат да потиснат егото си и да знаят как се прави крачка назад. Нека да допуснем във властта можещите хора, които се ползват с високо доверие в обществото. Професионалистите и експертите трябва да бъдат оставени да работят.

ПП „Републиканци за България“ е готова да подпомогне този процес. Вече събрахме екип от над 50 водещи експерти в различни области. Те представиха публично идеите си за развитие на страната, повечето от които са включени в този документ. Той съдържа 170 предложения, които са изложени в 23 обособени секторни политики. Поставяме си за цел в следващия парламент да работим неотклонно за тяхното реализиране.

Само така ще успеем да преминем периода на политическа нестабилност и да се приближим заедно към националната ни цел.

Държава с правила!

ПОЛИТИКИ ЗА БЪЛГАРИТЕ В ЧУЖБИНА

Създаване на Министерство на българите в чужбина

Извън границите на България живеят над 2 млн. наши сънародници. Те са важен национален капитал, който трябва да бъде използван за бъдещото ни развитие в икономически, политически и социален план. Важно е обаче да започнем да водим проактивна политика спрямо тях. Това е възможно само чрез създаването на Министерство на българите в чужбина, което да събере на едно място всички необходими за целта държавни ресурси и да е изразител на политическата воля на държавата да приобщи тези хора. Министърът ще разполага и със законодателна инициатива, за да проведе ключовите за българската общност зад граница реформи.

Създаване на фонд за финансиране на проекти на българските общности в чужбина

Всяка година сънародниците ни от чужбина изпращат в България над 1 млрд. евро. Ние смятаме, че е редно да върнем обратно към тях поне 1% от тези средства. Затова предлагаме да бъде създаден държавен фонд, който ежегодно да финансира малки проекти (до 25 000 евро) на българите зад гра-

ница на обща стойност от поне 10 млн. евро. По този начин ще допринесем за подобряването на имиджа на страната ни и за засилване на връзката с нашите сънародници.

Електронно дистанционно гласуване за българите в чужбина

България трябва да използва активно политическия, икономическия, социалния и професионалния потенциал на българите зад граница. Затова е необходимо да изработим ясни и работещи механизми за включването им в обществено-политическия живот в страната. Това е възможно най-вече чрез създаване на сигурна и надеждна възможност за гласуване първоначално по пощата, а впоследствие и по електронен път.

Създаване на Многомандатен избирателен район „Чужбина“

Предвиждаме създаването на 32 МИР – Чужбина, чрез който българите зад граница биха могли да избират свои народни представители в българския парламент. По този начин те ще бъдат свързани със социално-икономическите процеси в страната, ще получат реално политическо представителство и ще имат възможност да поставят по-ефективно проблемите си пред българските институции.

Осигуряване на възможност на хората с двойно гражданство да се кандидират за народни представители

В момента съществува една голяма несправедливост в българската конституция. Според нея лицата с двойно гражданство нямат право да се кандидират за народни представители в българския парламент. Вследствие на тази разпоредба се получава парадокс – 40-годишен човек, който е роден и 35 години е живял в България и от 5 години има и американско гражданство, има право да се кандидатира за американския Сенат, но не и за българското Народно събрание. Смятаме, че чл. 65 от Конституцията дискриминира голяма част от българските граждани, и настояваме той да бъде променен, защото в настоящия си вид допринася за изчезването на българската нация.

Създаване на Вазов институт

Вазов институт ще има за цел да работи за съхраняването, развитието и популяризирането на българския език и култура в чужбина. Той ще бъде създаден по вече утвърдения и изпитан във времето модел на работа на институтите „Гьоте“ и „Сервантес“ и ще работи в тясно сътрудничество с бъдещото Министерство на българите в чужбина и културно-информационните центрове на страната.

Създаване на дигитална платформа за дистанционно обучение на българите зад граница

В рамките на Вазов институт ще бъде изградена и дигитална платформа за обучение. Чрез нея ще дадем възможност на българите в чужбина да изучават майчиния си език, да запазят своята идентичност и да засилят връзката си с родината. Платформата първоначално ще осигурява курсове по български език на всички нива, а на по-късен етап към нея може да бъдат добавени и други дисциплини като „История на България“, „География на България“ и др. В края на онлайн обучението се издават сертификати, които се признават от българските институции при кандидатстване за българско гражданство.

Дигитализация на голяма част от административните услуги

Предвиждаме да подобрим значително сега съществуващата система за административно-консулски услуги. Това е възможно да бъде постигнато единствено чрез дигитализация. Така максимален брой административни услуги за българите в чужбина, в т.ч. и на общинско равнище в България (като регистриране на брак, новородено дете и други), ще бъдат достъпни по електронен път.

Равно отношение към всички български общности зад граница

ПП „Републиканци за България“ ще работи с всички български общности зад граница, без разграничения между т.нар. традиционни (исторически) общности и нови имигрантски общности, с еднакво по размер и характер държавно отношение към тях. Предвиждаме разкриване на нови културно-информационни центрове в най-големите нови български общности по света.

Изнесени консулски посещения в българските общности зад граница

Работим за засилване на връзката на българите в чужбина с консулските ни представителства. За целта предвиждаме да създадем възможност за редовни консулски посещения в най-големите български общности зад граница. Срещите ще бъдат организирани по предварително изготвен и публично обявен график.

Създаване на обществени съвети към дипломатическите и консулските ни представителства

Обществените съвети на българите, живеещи извън Република България, ще функционират като консултативни органи на обществени начала към дипломатическите и консулските представителства (ДКП) на Република България в чужбина. Чрез тях ще се подобри връзката между официалните предста-

вители на държавата в съответната страна и българската диаспора.

ПРАВОСЪДИЕ

Намаляване на мандата на главния прокурор

Необходимо е ролята на главния прокурор да бъде преосмислена в унисон с препоръките на Венецианската комисия и най-добрите европейски практики. Предлагаме намаляване на мандата на главния прокурор на до 5 г. без право на повторно избиране. Фигурата на главния прокурор не носи със себе си упражняването на дадена политика или въвеждането на управленска програма, за която реализация е необходим дълъг период от време.

Възможност за президентско вето върху назначаването на главния прокурор. Предвиждаме въвеждането на ефективно вето на президента при назначаване на главния прокурор, председателите на ВАС и ВКС. В случай че такова бъде упражнено, Висшият съдебен съвет трябва да излъчи друг кандидат, а отхвърленият кандидат не може да участва в новата процедура.

Намаляване политическата квота във ВСС и ефективно разделяне на ВСС на колегии

Парламентарната квота в съдийската колегия на ВСС трябва да бъде намалена до 5-има души, а прокурорската колегия да бъде редуцирана до 4-ма души. Това ще гарантира спазването на принципа за съдийско самоуправление и ще ограничи възможността на изпълнителната власт да диктува обвинението. Необходимо е и ефективно разделяне на ВСС на колегии – една на съдии и друга на прокурори и следователи, както и отпадане на пленума на ВСС. Вместо пленума да се създаде общо събрание на двете колегии, което да решава единствено общи въпроси по приемане проекта на бюджета на съдебната власт и за управлението на недвижимите имоти. По всички останали въпроси, вкл. и по кадровата политика и дисциплинарната отговорност на магистратите – съдии, прокурори и следователи, както и за прекратяване мандатите на членовете на Съвета, да се произнася съответната колегия. Кандидати за председатели на ВКС, ВАС и главен прокурор да се предлагат и избират от съдийската, съответно прокурорската колегия на ВСС. Изборът да се осъществява с квалифицирано мнозинство от 2/3 от членовете на съответната колегия.

Въвеждане на индивидуална конституционна жалба

Индивидуалната конституционна жалба предоставя възможност за пряко и лично искане на защита в случаите на нарушаване на конституционно уредените основни права и свободи на конкретен правен субект – физическо или юридическо лице. Тя е средство за повишаване на гаранциите за защита правата на човека и за създаване на генерално ефективно вътрешно правно средство за защита, съгл. чл. 13 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и гарантирането на основните свободи. Освен това индивидуалната конституционна жалба ще бъде основно средство за развитие на правото.

Закриване на специализираното наказателно правосъдие

Към днешна дата специализираното наказателно правосъдие е политически зависимо и неефективно. То шиканира справедливия съдебен процес и се използва от управляващата върхушка за решаване на важните за нея дела в „правилната“ посока. В настоящия си вид Специализираното наказателно правосъдие е инструмент за разправа на „силните на деня“ с политическите им опоненти, поради което трябва да бъде премахнато.

Отмяна на института на допускане до касационно обжалване в гражданския процес

Съгласно конституцията на Република България процесът е триинстанционен. Институтът за допускане на касационното обжалване на практика ограничава гражданския процес в рамките на само две инстанции. В резултат видимо несправедливи съдебни решения често влизат в сила, без да са разгледани от Върховния касационен съд.

Създаване на ефективно Електронно правосъдие

Ефективното въвеждане на електронното правосъдие ще повиши прозрачността в работата на органите на съдебната система и ще облекчи гражданите при упражняване на техните процесуални права. Единният портал за електронно правосъдие следва да визуализира цялата информация от ЕИСС, която по закон следва да бъде достъпна за страните по делото и процесуалните им представители. Към него следва да бъдат включени и редица допълнителни функционалности като: проследяване движението по делото, дата и час на връчване на съобщенията по делото, насрочване на заседания, достъп до електронен образ на всички входящи и изходящи документи, включително жалби и частни жалби. Необходимо е и да се създаде възмож-

ност за подаване на документи в Единния портал за електронно правосъдие с електронен подпис от страните по делото. Трябва да се осигури и достъп до делата на всички адвокати, които се идентифицират с електронен подпис или по друг начин, с цел да се избегнат злоупотребите.

Създаване на реално функциониращ Имотен регистър

Предвиждаме надграждане на системата по вписванията чрез създаването на реално функциониращ съгласно ЗКИР електронен Имотен регистър, който да е свързан функционално с Агенцията по геодезия, картография и кадастър.

Намаляване и реформиране на съдебните такси

Към днешна дата множество граждани и фирми са лишени от достъп до съдебен процес поради размера и начина на събиране на съдебните такси. Затова предлагаме заплащането на приемлива част от таксите да става в началото на процеса, а остатъкът да се възлага на загубилата страна. Следва да бъде въведена и намаляваща прогресия при определяне на съдебните такси по граждански дела, т.е. при дела с по-голям интерес да се заплаща по-малка процентна такса, както и да бъде установен таван на таксите по примера с нотариалните такси. Предлагаме и възможност за уговаряне и присъждане на резултативен адвокатски хонорар, което ще улесни достъпа до адвокатурата на хората с по-ниски доходи, вместо използване на сега действащия институт на правната помощ, който е доказано порочен.

ЕЛЕКТРОННО УПРАВЛЕНИЕ

Създаване на министерство на електронното управление и информационните технологии

Приоритетното развитие на електронното управление изисква създаването на министерство, което да отговаря за него. То ще има задача да се справи с най-належащите проблеми в сектора – от изграждането на необходимата инфраструктура и предоставянето на повече и по-качествени услуги, до усъвършенстването на законодателството и справянето с предизвикателствата в сферата на киберсигурността.

Информацията трябва да се събира еднократно и да се използва многократно

Необходимо е информацията да се използва ефективно. За целта предвиждаме да изградим връзка между данните на централната и местната власт. Множеството информационни системи на държавните и общински структури трябва да бъдат свързани помежду си. Така ще отпадне необходимостта гражданите да предоставят една и съща информация на различни институции. Това ще спести значително количество време и ресурси.

Електронен подпис за всеки пълнолетен български гражданин

Масовата употреба на електронните услуги е невъзможна без наличието на добре развита, унифицирана система за персонална идентификация. Това може да стане чрез осигуряването на електронен подпис за всеки български гражданин или чрез вграждането му в личните карти при тяхната подмяна.

Приоритет върху киберсигурността

Успехът на електронното управление зависи преди всичко от доверието на гражданите и бизнеса в способността на администрацията да гарантира защитата и поверителността на събраните данни. Днес киберсигурността е критичен фактор за нормалното функциониране на държавата – икономиката, вътрешната и външната сигурност са пряко зависими от нея. Динамичното развитие на цифровизацията води до големи предизвикателства при оценяването на потенциални рискове и заплахи. Ето защо е необходимо киберсигурността да се развива като основен елемент на електронното управление в България.

Защита на данните чрез блокчейн технологии

Към момента защитата на цифровите данни в България е на изключително ниско ниво. За да бъде решен този проблем, е необходимо да се използват съвременни технологии и добри практики от вече успешно приложени модели за електронно управление като естонския. Предлагаме защитата на държавната електронна система и данните да бъде осигурена чрез използването на блокчейн технологиите, които са достъпни и икономически ефективни.

Развитие на електронната демокрация

Електронното управление позволява организирането на по-чести допитвания до хората с право на глас. Ние сме за насърчаване на гражданската ак-

тивност чрез провеждането на онлайн референдуми, петиции и др. Въвеждането на електронното гласуване трябва да стане възможно най-скоро, при наличие на всички гаранции за защита на сигурността и тайната на вота.

Цифровата грамотност е приоритет

Задълбочаването на цифрова пропаст в обществото трябва да бъде предотвратено. За целта е необходимо да се развие инфраструктурата на информационните и комуникационните технологии (ИКТ) в българското образование. Всички български граждани трябва да притежават достатъчно умения и информация, за да гарантират качеството си на живот и благосъстояние, използвайки публични услуги. Основното условие за употребата на електронни решения е хората да са наясно с възможностите и потенциалните рискове на информационното общество, включително да имат умения да се предпазват от опасности.

Работим за гарантиране на прозрачност и отчетност в електронното управление

В момента електронното управление не предлага механизъм за контрол на изпълнението и отчетност. Необходим е баланс между направените разходи и постигнатите ползи за гражданите и бизнеса. За целта предлагаме разработването на точни индикатори за степента на развитие и прилагане на дейностите по електронното управление в пряка връзка със секторната политика и пътните карти за нейното прилагане. Ще работим последователно за ясно измерими резултати.

ВЪНШНА ПОЛИТИКА

Подкрепяме по-задълбочената интеграция в ЕС и процеса на разширяване

Запазването на единството на ЕС, особено след Брекзит, е задължително условие за бъдещото задълбочаване на взаимодействието между държавите членки и утвърждаването на глобалната роля на Съюза. За успешното функциониране на ЕС е необходимо засилване на демократичната легитимност, прозрачност и ефективност, включително чрез по-активна роля на националните парламенти и прилагане на по-ясен и видим механизъм на европейско законодателство.

Подновяването на разговора за разширяването на ЕС стои на дневен ред и е приоритетен въпрос за нас. От геополитическа гледна точка процесът на

постигане на пълноправно членство в Съюза и пълната интеграция на държавите кандидатки генерира сигурност и гарантира стабилност в региона.

За нас колективната отбрана и трансатлантическото сътрудничество нямат алтернатива

Евро-атлантическата интеграция е изключително важна на фона на настоящите предизвикателства пред сигурността, особено в контекста на засиленото влияние на трети страни в региона на Черно море и на Балканите. НАТО е формат, който гарантира мир, стабилност и върховенство на закона. Алиансът има нужда от адаптация към новата среда за сигурност и от стабилни отношения между партньорите.

Приоритетно за РБ е сътрудничеството между НАТО и ЕС, което трябва да постигне пълния си потенциал, особено за развиване на способностите в двете организации.

Подкрепяме политиката на „отворени врати“ на Алианса, водени от убеждението, че евро-атлантическата интеграция е основно средство и реална възможност за постигане на дълготрайна стабилност в страните – кандидатки за членство.

Възобновяване на ролята на България в регионалното сътрудничество

Българското председателство на Съвета на ЕС даде нов импулс на разширяването в посока към Западните Балкани. Оценяваме ветото от страна на България за началото на преговорния процес с РСМ и Албания като непоследователно и недалновидно решение. На мнение сме, че страната ни може да защити ефективно интересите си в рамките на преговорния процес на ЕС с Република Северна Македония и Република Албания и той трябва да започне възможно най-бързо.

Особено внимание отделяме на регионалното сътрудничество във формати, продиктувани най-вече от факта, че сме непосредствени съседи с две държави-членки на ЕС и три страни-кандидатки.

Подкрепяме преговорния процес със Сърбия и Черна гора, като отчитаме националния интерес.

Ефективният диалог с Турция трябва да продължи. Изпълнението на споразумението между ЕС и Турция от март 2016 г. изигра основна роля за намаляването на броя на незаконно пристигащите в България мигранти. Подкрепяме развитието на отношенията между България и Турция в дух на сътрудничество в областта на сигурността и отбраната и икономическата сфера.

Утвърждаване на стратегическото партньорство със САЩ

САЩ и България споделят обща воля за задълбочаване на стратегическото партньорство в области от взаимен интерес: сигурност и отбрана; енергийна сигурност; върховенство на закона; образование и връзки между народите на България и САЩ; борба с тероризма. Отмяната на визовия режим за българските граждани е приоритетен въпрос. Оставането на България извън Програмата за безвизови пътувания – Visa Waiver Program (VWP) възприемаме като несъответстващо на нивото на двустранните отношения.

За ограничаване на позициите на Русия в България и региона

В отношенията си с Русия отчитаме националния интерес и единната ни политика със страните членки на ЕС и НАТО. В средносрочен план развитието на българо-руските отношения зависи от преодоляването на напрежението породено от кризата в Украйна. Обвързваме изпълнението на Минските споразумения с преразглеждането на санкциите срещу Русия. Националният интерес на България предполага диверсификация на енергийните източници и отслабване на руското политическо влияние в региона.

НАЦИОНАЛНА СИГУРНОСТ И ОТБРАНА

Подобряване на бойните способности на българските въоръжени сили

В отношенията между световните сили се завръща класическото геополитическо съперничество. В този процес много важна роля ще играят съюзите. Като член на НАТО и ЕС България трябва да докаже, че има реален принос за сигурността и на двата съюза. За тази цел тя трябва да подобри значително бойните способности на своите въоръжени сили.

Въоръжаване на българската армия с ново поколение високотехнологични отбранителни системи

Съвременната среда за сигурност изисква да продължим превъоръжаването и модернизацията на нашите въоръжени сили. За целта предвиждаме поетапното въвеждане в оперативна готовност на многоцелеви изстребители, построени по технологията „стелт“, съвременни средства за противовъздушна и противоракетна отбрана, разузнавателно-ударни дронове, балистични ракети с обseg не по-малък от 300 км, бойни кораби с ракетно въоръжение с далечен обseg, съвременни мобилни брегови противокорабни системи с

далечен обсег, нови бронирани машини с повишена огнева мощ и защита, многоцелеви противотанкови модулни многоплатформени ракети с лазерно насочване и обсег над 8 км.

Изграждане на военноморски координационен център на НАТО в България

Страната ни трябва да усили своя принос в отбраната на Югоизточния фланг на НАТО в съответствие с концепцията на Алианса за засилено предно присъствие. В този контекст България е длъжна да изгради ефективни Сили за възпиране и надеждни Сили за отбрана.

Изграждане на нова многонационална механизирана бригада на НАТО с командване, разположено в България

Наличието на такава бригада би увеличило значително сигурността на страната. Тя би била сериозна гаранция за възпирането на потенциална външна агресия и ще има допълнително ползотворно въздействие върху самочувствието и качеството на обучение на българските въоръжени сили.

Разширяване на НАТО и ЕС в Западните Балкани

То създава сериозни стратегически предимства за националната сигурност на страната. Затова в дългосрочна перспектива България следва да води политика, активно подкрепяща членството на страните от Западните Балкани в НАТО и Европейския съюз.

25% повишаване на заплащането на младите офицери, сержантите и войниците

Кадрите в националната сигурност и отбраната са най-ценният капитал за ефективната защита на страната. Необходимо е бързо нарастване на възнаграждението на младшия офицерски състав, сержантите и войниците, както и осигуряването на възможности за тяхното кариерно развитие. Повишеното заплащане трябва да бъде обвързано с високи критерии за доказан и безспорен професионализъм.

Активно участие на България в европейската отбрана

Страната ни следва да прояви далеч по-голяма инициативност, като активно участва в европейските проекти за съвместно придобиване на бойна техника и оборудване. Трите инициативи, в които към момента участва България – повишаването на способностите за военна мобилност, изграждането на мрежа от логистични хъбове и подобряването на морското наблюдение, са

важни, но недостатъчни.

Нова Стратегия за национална сигурност и Военна доктрина на България

Геополитическата динамика на световната сцена налага нова оценка на рисковете и заплахите за националната сигурност. Стратегическата среда се променя бързо и това прави задължително разработването на нова Стратегия за национална сигурност и нова Военна доктрина на България.

ОБЩЕСТВЕН РЕД И СИГУРНОСТ

Създаване на Изпълнителна агенция „Киберсигурност“

Изграждането на подобна държавна структура ще даде възможност на Република България да изгради солиден административен и професионален капацитет и да се превърне в лидер на Балканите в сферата на киберсигурността. Агенцията ще има за задача да централизира и обедини усилията на МВР, МО, МТИТС, ДАНС и ДА „Електронно управление“. Създаването на ИА „Киберсигурност“ е важна част от усилията на „Републиканци за България“ за въвеждане на работещо електронно управление и стъпка по посока на сигурното електронно гласуване.

По-добра охрана на границите на България чрез внедряване на цифрови решения и технологии

Страната ни е на пътя на източносредиземноморския маршрут за незаконна миграция и е външна граница на Европейския съюз, което предполага наличието на много висок миграционен натиск. Затова е необходимо граничната охрана на България да бъде издигната на качествено ново равнище. Предвиждаме да внедрим цифрови решения и технологии, които ще повишат значително сигурността по границите ни, без да е необходимо увеличаване на човешките и материалните ресурси.

Засилване на контрола върху участниците в движението по пътищата чрез автоматизация

България търпи огромни човешки загуби в резултат от пътнотранспортни произшествия, като по този негативен показател сме на второ място на европейския континент. За да бъде ефикасна дейността по безопасност на движението, следва да се увеличи контролът върху участниците в него. Този процес трябва да бъде автоматизиран чрез създаването на Единен център

за обработка на нарушенията. Дигитализацията на процеса ще доведе и до намаляване на корупционния натиск върху контролиращите органи. Получените приходи от глоби ще бъдат използвани целево във фонд „Пътна безопасност“ за подобряване на пътната инфраструктура. Ключово значение за успешната превенция има и формирането на култура за движение по пътищата още от ранна детска възраст.

Цялостно преустройство на системата за професионално обучение в Академията на МВР

Обучението в Академията на МВР изостава от съвременните критерии по всички академични и приложни показатели. Това изоставане не може да бъде компенсирано без цялостно преобразуване на образователната институция. Тя следва да черпи от опита на аналогични професионално-тренировъчни и академични институции в съюзните ни държави – Федералния правоохранителен център (FLETC) в Глинко, щата Джорджия (САЩ), и Европейския полицейски колеж (CEPOL) в Будапеща, Унгария. Предвиждаме да бъдат построени и полигони за практическо обучение, свързано с полицейската и противопожарната дейност и защитата на населението. По този начин в Академията на МВР ще бъдат обучавани и държавни служители от други ведомства, които имат отношение при управлението на кризи, бедствени и други извънредни ситуации.

Изграждане на два нови спасителни центъра за Северна и за Южна България

Ефективната защита на населението от бедствия и аварии е задача от първостепенна важност. В кризисни ситуации бързата и адекватна реакция на държавата е решаваща за спасяване на човешки животи и за защитата на имуществото на гражданите. В тази връзка държавата следва да изпълни задължението по обезпечаване на въздушен медицински транспорт, както и да предвиди транспорт за спасяване при бедствия, аварии и природни бедствия. Предвиждаме да бъдат изградени два модерни спасителни центъра за Северна и за Южна България, които да бъдат оборудвани с най-съвременни технологии.

ФИНАНСИ И УПРАВЛЕНИЕ НА СРЕДСТВАТА ОТ ЕС

Връщане към политиката на строга финансова дисциплина

Непремерените предизборни харчове на правителството ограничават значително възможностите за маневри на следващото управление, като го изправят пред три непопулярни възможности – да вдигне данъците, да съкрати разходите или да вземе нови заеми. Смятаме, че тази политика е недалновидна в дългосрочен план и предвиждаме да върнем България към наложения във времето успешен модел на строга финансова дисциплина.

Намаляване на служителите на държавната администрация наполовина и 50% увеличаване на заплатите на останалите

Заедно с въвеждането на електронното управление предвиждаме и извършването на административна реформа, която ще увеличи многократно качеството на публичните услуги. В резултат ще имаме по-малко служители, които ще работят значително по-ефективно. Заплащането им ще се увеличи чувствително, а времето за обслужване и корупцията ще намалее.

Влизане в еврозоната при настоящия обменен курс на лева спрямо еврото

Необходимо е да бъдат предприети редица действия с цел подготовка на икономиката ни за безпроблемно присъединяване и успешно членство на България в еврозоната. Това трябва да стане при запазване на валутния борд в страната и настоящия курс на лева спрямо еврото.

Запазване на плоския данък върху доходите и печалбата

Ние сме за предвидима бизнес среда в България в полза на бизнеса и гражданите и сме против въвеждането на прогресивно подоходно облагане. Плоският данък доказва, че е ефективен и значително повиши приходите в бюджета през годините, поради което възнамеряваме да го запазим.

Предвиждаме разширяване на обхвата на патентните данъци

Малките търговци, занаятчиите и много различни семейни бизнеси могат да бъдат облекчени чрез разширяването на обхвата на патентния данък. Това значително ще намали контролния, административния и счетоводния натиск върху развиващите самостоятелна икономическа дейност.

Улеснен достъп до европейско финансиране

Към днешна дата реално изплатените средства за програмния период 2014–

2020 г. са само 43%. Това говори за пропуски в управлението, липса на организация и неадекватно организирани програми. Предвиждаме да опростим значително административните процедури и да подобрим програмирането, като го съобразим с реалните нужди на различните региони на страната.

Санкции за администрацията и лична отговорност при неспазване на срокове за работа с европейско финансиране

Сроковете за разглеждане и одобрение на проекти масово не се спазват, а понякога поведението на администрациите води и до невъзможност за тяхното изпълнение. Предвиждаме да затегнем контрола върху служителите на оперативните програми, чрез налагането на санкции, при установени случаи на неспазване на срокове или нарушаване на приетите процедури.

ИКОНОМИКА

Предвиждаме да изградим сигурна и предвидима бизнес среда

Сигурната и предвидима бизнес среда е задължително условие за развитието на икономиката. Тя стимулира инвестиционната активност, насърчава предприемачеството и увеличава възможностите за извършване на стопанска дейност. Създава нови работни места и допълнителни възможности за професионална и лична реализация.

Създаване на бизнес хъбове във всеки от шестте икономически района за развитие

Целта на инициативата е да подпомогне развитието на малките и средните предприятия в страната. Новоизградената мрежа от бизнес хъбове ще работи съвместно с вече утвърдените фондове за набирание капитал и ще осигурява необходимата експертна и логистична подкрепа на стартиращи и вече съществуващи фирми. По този начин ще подпомогнем техния растеж и намирането на нови пазари за техните стоки и услуги.

Семейните, микро-, малките и средни бизнеси са гръбнакът на всяка икономика

Само развитието на малкия, средния и семейния бизнес може да повиши чувствително доходите и значително да подобри начина на живот на семействата и домакинствата във всички райони на страната. Тези предприятия генерират доходи, заетост и са в основата на икономическия растеж.

Възнамеряваме да предоставим повече гаранции за бизнеса и да осигурим допълнителни възможности за рисково финансиране. Предвиждаме и мерки за преодоляване на разминаването между търсените и предлаганите умения на пазара на труда.

Въвеждане на ускорена амортизация

Амортизацията влияе пряко на инвестициите в производствени мощности и повишава капацитета на фирмите да се самофинансират и разширяват дейността си. Ускорената амортизация ще засили процеса на подмяна на остарелите и неефективни производства. Тя ще повлияе позитивно на конкурентоспособността на българската икономика и ще подпомогне инвестициите в нови, високотехнологични мощности.

Подкрепа за дейността на самонаетите лица, фрилансърите, работещите от дома, и хората със свободни професии

Предвиждаме да създадем работещи механизми за реална пазарна реализация на продуктите, дейностите и услугите на предприемачите, самонаетите лица, фрилансърите, работещите от дома и хората със свободни професии. Ще подкрепим тази икономическа група чрез насочването на програми от гаранционните и рисковите фондове към нея.

Стимулиране на социалните инвестиции

Предлагаме финансиране на проекти за развитие на социална инфраструктура, социални предприятия, образование, обучение, включително училища и университети, услуги по домовете и интеграция на уязвимите групи. Това ще бъде постигнато чрез въвеждането на финансови инструменти, финансирани от фонда InvestEU и предоставени пряко или косвено чрез финансови посредници и инвестиционни платформи.

РЕГИОНАЛНА ПОЛИТИКА

Изграждане на иновативни университетски кампуси в изостаналите райони

Развитието на изостаналите райони на страната е невъзможно без осигуряването на справедлив достъп до качествено висше образование на хората в тях. Затова предвиждаме изграждането на центрове за професионална подготовка на кадри, съобразени с изискванията на местния бизнес. Те ще имат за цел да подпомогнат икономическото и социалното развитие на ре-

гионите, като повишат качеството на работната сила чрез нови научни знания, иновации и технологии.

Ускорено изграждане и модернизация на стратегическата транспортна инфраструктура на страната

Изграждането на стратегически важните пътища ще повиши нивото на достъпност и ще доведе до преодоляването на социалния и икономическия дисбаланс между Северна и Южна България. Това ще стимулира значително развитието на туризма по Северното и по Южното ни Черноморие, ще ускори икономическото развитие и ще привлече нови инвестиции. България ще осъществи стратегически излаз на Адриатическо море. Към днешна дата приоритетни за нас проекти са: магистрала „Хемус“, магистрала „Черно море“ – панорамен черноморски път, мост при Силистра, тунел Петрохан и тунел Шипка, магистрала Дупница–Кюстендил с излаз на скоростен път Рила (Самоков–Ихтиман).

Създаване на регионални инвестиционни фондове и програми за изостаналите и планинските райони

Фондовете ще бъдат само за производствени предприятия. Те ще поемат 50% от инвестицията за закупуването на земята и за производствените мощности. Сумата ще бъде възстановявана след започване на реално производство.

Създаване на регионални интегрирани програми за зелена енергия

Това ще обезпечи създаването и експлоатацията на ефективни модели за производство, дистрибуция и достъп до зелени енергийни продукти, вкл. изграждане на модерна мрежа от електрически зарядни станции.

Изграждане на национална система за ранно предупреждение от рискови природни явления и бедствия

Системата за предупреждение за опасността от рискови природни явления и бедствия ще доведе до спасяването на човешки животи и ще минимизира финансовите щети вследствие на тяхното предотвратяване. Предвиждаме тя да обхване всички потенциално опасни водни басейни в страната и да предава цифрова информация в реално време към компетентните органи за превенция на риска.

Делегирани бюджети за всички кметства в страната

Предвиждаме отпускането на бюджет от минимум 10 000 лв. годишно за малките населени места в страната. Парите ще се изразходват от кмета на населеното място според нуждите на местните жители. С тези средства може да бъдат ремонтирани улици, тротоари или важни за общността сгради, да бъдат изградени детски площадки, улично осветление, система за видеонаблюдение или друго. Очакваме в рамките на само няколко години програмата да промени значително облика на малките населени места.

Доизграждане и модернизация на националния кадастър

Системата на националния кадастър трябва да бъде завършена и надградена в най-кратки срокове. Това ще доведе до по-бърз и по-удобен достъп на гражданите и бизнеса до предлаганите от него услуги. Модернизирането на кадастъра ще спести време и ще реши множество проблеми, свързани с издаването на различни документи.

Грижа на държавата за районите с трайна тенденция за обезлюдяване и липса на перспектива

Предвиждаме специални данъчни отстъпки, финансови стимули и подкрепа на предприемачеството, бизнеса и инвестициите за разкриване на нови работни места и нови производствени процеси в регионите, които трайно се обезлюдяват. Ще работим и за подобряване на инфраструктурата, облекчаване на административните режими, но ще работим и за доближаване на достъпната среда до тази в по-развитите райони.

ТРАНСПОРТ

Настояваме за ревизия на пакета „Мобилност“

В настоящия си вид пакетът „Мобилност“ дискриминира българските превозвачи и противоречи на европейските политики, свързани със Зелената сделка. Затова ще работим активно за неговата ревизия. Ще търсим и вътрешнообщностна подкрепа за смекчаване на ударите върху българските превозвачи.

Отваряне на Зелени трансгранични коридори за тежкотоварни МПС

През последните години работният процес на превозвачите се утежнява от затруднената работа с властите по граничните контролно-пропускателни пунктове. Мудността на проверките на съпътстващата документация на то-

варите, както и на тези за бежанци в товарния отсек на автомобилите създават усещане за тенденциозно възпрепятстване на работата. Възнамеряваме да променим това, като отворим Зелени трансгранични коридори, които да гарантират бързото и безпрепятствено преминаване на тежкотоварни МПС през граничните пунктове.

Изграждане на мрежа от иновативни интермодални терминали

Предвиждаме до 2030 г. да изградим мрежа от иновативни интермодални терминали в София, Варна, Бургас, Русе и Видин. Те трябва да отговарят на всички европейски изисквания – за екологичност, сигурност и рентабилност. Съоръженията ще допринесат за облекчаване на трафика, намаляване на замърсяването, насърчаване на инвестициите и разкриване на нови работни места.

Ускорено развитие на устойчива градска мобилност в рамките на големите градове в страната и техните прилежащи крайградски територии

Това се налага поради увеличаване броя автомобили, намалената пропускателна способност на уличната мрежа, влошената екологична обстановка, големите задръствания и трудното придвижване с градския транспорт. Това е стъпка към създаването на умни градове и региони, които да могат да генерират устойчив и приобщаващ растеж.

Стимулиране на закупуването на екологични превозни средства

Предвиждаме значително увеличаване на стимулите за закупуване на пътни превозни средства, работещи с електрически и водородни двигатели. Средствата ще бъдат осигурени от европейските фондове и от данъчни облекчения. Това ще доведе до значително повишаване на качеството на атмосферния въздух и намаляване на емисиите на парникови газове и фини прахови частици от транспорта.

Оптимизация и модернизация на жп мрежата в страната

Необходимо е да се работи в посока оптимизация на жп мрежата в страната, за да може тя да стане конкурентна на автомобилния транспорт по отношение на пътници и обслужване на ежедневни трудови пътувания. Българската жп мрежа е неефективна, защото е проектирана и изградена, за да обслужва вече несъществуваща икономика. Това е валидно най-вече в рамките на съществуващите агломерационни ареали.

ЕНЕРГЕТИКА И ПОДЗЕМНИ БОГАТСТВА

Изготвяне на нова Енергийна стратегия в интерес на България и българските потребители

Устойчивото развитие на българската енергетика е функция от политиките, които се залагат в енергийната стратегия на държавата, и мерките, които се реализират в изпълнение на тези политики. Тя следва да гарантира откритото управление на сектора и извършването на необходимите реформи, да доведе до съкращаване на вредните емисии и до привличането на нови инвестиции.

Осигуряване на нови източници на доставки на природен газ и ядрено гориво

Диверсификацията води до по-ниски цени на енергията за българските потребители, сигурност на доставките и развитие на конкурентна икономика. Тя е причината за значителното намаляване на цената на руския природен газ за България. Усилията трябва да продължат и по отношение на доставките на ядрено гориво от нови източници.

Развитие на ядрената енергетика и възобновяемите енергийни източници

Предизвикателствата пред Зелената сделка изискват наличието на все повече източници на енергия с нулеви вредни емисии. Такива качества притежават ядрената енергетика и възобновяемите енергийни източници. В тази връзка фаворизирането на един от видовете енергия може да доведе до дисбаланс и нарушение в сигурността на енергийните доставки. Това изисква балансиране на генериращите мощности като взаимно допълващи се.

Реализация на нови хидроенергийни проекти по реките Дунав и Арда

Предвиждаме изграждането на хидроенергийните комплекси Никопол–Турномагурели и Силистра–Калараш съвместно с Република Румъния, както и на каскадата Горна Арда. Реализацията на тези проекти ще допринесе за повишаването на енергийната сигурност на страната, ще осигури устойчивостта на корабоплаването по р. Дунав до Централна и Западна Европа и ще създаде много нови работни места и устойчиво развитие на съответните региони. Проектите ще подпомогнат значително страната ни по пътя за постигането на целите, поставени от Зелената сделка.

Газификация на Северозападна България и Източните Родопи

Балкански поток преминава през много български общини, но в плановете

на Булгартрансгаз не е предвидена тяхната газификация. Затова предвиждаме да изградим газопроводни отклонения към заинтересуваните общини в Северозападна България, Източните Родопи и др. Достъпът до природен газ на конкурентни цени е стимул за развитие на икономиката, за създаването на нови работни места и по-високи доходи за населението.

Собствеността на общоразпространените подземни богатства трябва да бъде върната на собствениците на земята

Общоразпространените подземни богатства включват основните строителни материали като камък, чакъл, пясък, глина и други ресурси, които по дефиниция не могат да бъдат изключителна държавна собственост. До 1947 г. тези ресурси са били собственост на притежателя на земята, когато са национализирани. След 1989 г. и проведената реституция собствеността върху общоразпространените подземни богатства не е върната. Възстановяването на тази несправедливост ще повиши благосъстоянието на собствениците на земи и гори и ще даде нови възможности за развитие на регионите.

Реформа в сектора на подземните богатства и оптимизиране на регулаторните режими

Процедурите за предоставяне на права за проучване и добив на подземни богатства са изключително тежки, не съответстват на добрите практики в ЕС и са натоварени с огромен корупционен потенциал. Забавянето на преписките се проточва неоправдано дълго време и често продължава с години. Предлагаме въвеждане на съвременни практики в съзвучие с европейските норми и правила. Децентрализация на контрола по реализация на инвестиционните проекти в сектора на подземните богатства и целенасочени мерки за привличане на инвеститори в сектора.

ОКОЛНА СРЕДА

Пълно покритие на страната със зарядни станции за електромобили

Покритието на цялата страна с достатъчен брой зарядни станции за електромобили е водещ наш приоритет. Изграждането на тази важна базова инфраструктура е задължително условие за преминаването ни към зелен начин на придвижване. Тя ще подпомогне масовото навлизане на електромобилите в България, а с тях ще се подобрят и много други аспекти от нашия живот.

Ще бъдем по-здрави, ще дишаме по-чист въздух, ще има по-малко шум. Ще внасяме по-малко петрол и ще изхвърляме по-малко вредни емисии в атмосферата. Ще станем по-богати, защото ще произвеждаме сами енергията, която задвижва автомобилите ни. Тук, в България.

Субсидия от 10 000 лв. за покупка на електромобил

Ползите от електромобилите са безспорни, но те все още имат един съществен недостатък в сравнение с автомобилите, задвижвани от двигатели с вътрешно горене – по-високата им цена. Очаква се през следващите няколко години, с разширяване на спектъра от фирми, избиращи да преминат към производство на автомобили, задвижвани с електроенергия, този недостатък да изчезне. Дотогава обаче е необходимо продажбите на електромобили да бъдат подпомогнати. Субсидия в размер на 10 000 лв. би направила покупката на електромобил икономически обоснована и би допринесла за многократното увеличаване на техните продажби. Подмяната на остарелия автопарк на България трябва да започне. Сега е времето.

Начало на прехода към зелени и енергийно независими сгради

Предлагаме промени в ЗУТ при планирането и изпълнението на строителни и монтажни работи по строителството на нови сгради. Съгласно тях инвеститорът следва да предвиди производството на енергия генерирана от ВЕИ, както и възможност за нейното съхранение и употреба във всички часови пояси на денонощието. Благодарение на промените всяка новопостроена сграда в страната ще бъде оборудвана с фотоволтаици, батерия за съхранение на излишната енергия и зарядно устройство за електромобили. Така енергията, произведена през деня, ще може да се съхранява и да се използва в натоварените вечерни часове, а излишъкът да се продава на свободния пазар. Първоначално преходът към зелени и енергийно независими сгради следва да бъде подпомогнат от държавата чрез осигуряване на субсидии, възможности за закупуване на оборудване със средства от европейските фондове и/или данъчни облекчения.

Изграждане на електронна система „Околната среда“

Всеки български гражданин трябва да може да се информира за компонентите на околната среда и факторите, които им влияят. Необходимо е да бъде изградена единна информационна система, която да предоставя възможност на населението и икономическите оператори да заявяват, подават и получават документи относно предвидените законови процедури. Чрез нея ще се

осъществява и граждански контрол върху качеството на въздуха, водите, почвите и биологичното разнообразие.

Два пъти повече санирани обекти за същите пари

Политиката по повишаване на енергийната ефективност на сгради и съоръжения е изключително важна за ограничаване на енергийната бедност и измененията на климата. Ние считаме, че програмите за саниране трябва да продължат, но е необходимо същите да бъдат оптимизирани, насочени към гражданите и гарантиращи конкурентно начало за строителните фирми. За да постигнем целите си, трябва да бъдем много по-ефективни, а това може да стане само като премахнем корупционния елемент от веригата. Средствата за саниране трябва да бъдат изплащани директно на собствениците на имоти, след извършени строително-монтажни работи, представени фактури и направен оглед. Това не само ще намали цените за саниране, но ще повиши качеството на изпълнение.

Отпадъците не са боклук, а ресурс

Предвиждаме да намалим значително количеството на депонираните отпадъци, като оползотворим голяма част от тях, чрез изграждането на инсталации за производство на SRF. SRF е най-висококачественото сертифицирано гориво, което се произвежда от отпадъци и отговаря на определени параметри – влажност, калоричност и т.н. То е многократно по-чисто и екологично от използваните към днешна дата въглища, дърва за огрев и RDF. По-широкото използване на SRF ще доведе до значително намаляване на замърсяването на въздуха. С напредването на времето този вид гориво ще става все по-изгодно икономически, защото ще доведе до спестяването на огромни суми пари, които в противен случай биха били заплащани под формата на увеличени разходи за депониране на отпадъци. В този смисъл употребата на SRF е важна крачка по пътя ни към постигането на кръгова икономика по отношение на отпадъците.

Наука за околната среда от ранна детска възраст

Изграждането на култура и възпитаване на ценности към опазване на околната среда е процес, който трябва да започне от ранна детска възраст. Предлагаме броят на часовете, имащи отношение към повишаване грижата и информираността на децата относно екосистемите и заобикалящата ги среда, да бъде увеличен, като същите бъдат провеждани на открито, сред природата. По този начин ще възпитаем поколение, което се грижи за околната среда, а също така ще представлява и основен коректив на неговите родители и роднини.

ЗЕМЕДЕЛИЕ

Повишаване на благосъстоянието на земеделските производители

Програмата на ПП „Републиканци за България“ предвижда бърз растеж на доходите на земеделските производители. Въвеждането на поредица от обучения и иновации, късата верига на доставки, намаляването на административната тежест, въвеждането на нови схеми за качество и по-ефективното използване на финансовите ресурси ще доведе до бързо и устойчиво повишаване на тяхното благосъстояние.

За повече БГ храни в публичния сектор

Към днешна дата голяма част от храните в публичния сектор са доставяни от производители от чужбина. Ние възнамеряваме да променим това. Смятаме, че публичният сектор трябва да се превърне в пазар и основен канал за реализация на български храни. Ще го направим чрез въвеждане на законови мерки, които защитават здравето на потребителите и нацията.

За иновативно земеделие и подготвени земеделци

Устойчивостта на българското земеделие е в пряка зависимост от преноса на знания от науката към практиката. България разполага със селскостопанска академия, в чийто състав са включени повече от 20 специализирани научни института, както и с четири отделни аграрни университета. Необходимо е те да бъдат мобилизирани в помощ на селскостопанските производители, като подпомогнат навлизането на иновации и осигурят обучения за фермерите. Предвиждаме отпускането на значителни финансови средства за приложни научни разработки.

Стимулиране на късата верига на доставки

Към настоящия момент се изразходват 15 калории енергия, за да се сервира 1 калория храна на масата. 4 от тези калории се дължат на транспортирането. Късата верига на доставка спестява до 25% от вредните емисии, генерирани от транспорта. Тя осигурява по-висока изкупна цена на производителя, стимулира местното производство и намалява броя на посредниците по веригата производител–магазин. Ще работим за сдружаване на земеделците в регионални групи и организации на производителите, които са задължителен елемент за реализирането на тази идея.

Децентрализация и дигитализация на административните услуги

Към днешна дата селскостопанските производители отделят един месец в годината за попълване на документи, заявления, регистрации и други административни услуги в различни областни и държавни структури. Вследствие на усложнения административен процес, достъпът до средствата за подпомагане е бавен и труден. Необходимо е услугите да бъдат децентрализирани и дигитализирани. Ще оптимизираме администрацията и ще съкратим сроковете за обработка на проектните предложения.

Въвеждане на нови зелени практики за опазването на околната среда и водите

Действията, предвидени за опазване, устойчиво използване и възстановяване на природата, ще доведат до икономически ползи за местните общности и ще създадат сигурни работни места и растеж. Необходимо е в селскостопанското производство да бъдат внедрени технологии и добри практики, които щадят природата и гарантират опазването на човешкото здраве и биологичното разнообразие.

Нов подход за превенция, защита и управление на рисковете в земеделието

Създаваме механизъм за превенция, защита и управление на рисковете в растениевъдството, животновъдството и горския сектор. Той ще осигури мерки за справяне с кризи, пазарни смущения, пандемии и бедствия, като гарантира бързо и справедливо обезщетение за производителите.

Приоритетно подпомагане на малките семейни стопанства

Семейните земеделски стопанства са гръбнакът на европейското земеделие. Ще работим за тяхното подпомагане и събирането им в организации на производителите и ще предвидим механизми за лесен достъп до целево финансиране.

Опазване на общественото здраве чрез затваряне на фермите за норки

Ще работим за затваряне на фермите за норки, тъй като, ако се направи анализ относно вредите, които нанасят върху човешкото здраве, то е обосновано тази дейност да бъде ограничена от закона. Предвиждаме също така да бъде предвиден гратисен период, в който фирмите осъществяващи управление на ферми за норки, да имат възможност да се преориентират към друга икономическа дейност.

ТУРИЗЪМ

Предлагаме едногодишна данъчна ваканция за хотелиери, ресторантьори и туристически агенции

Следващата година ще бъде критична за оцеляването на фирмите от туристическия бранш по целия свят. От изключителна важност е България да запази своята конкурентоспособност. Затова предлагаме едногодишна данъчна ваканция за хотелиери, ресторантьори и туристически агенции. Чрез нея ще намалим цената на услугите и ще оставим повече средства на разположение на българския бизнес.

Безлихвени кредити, гарантирани от държавата, за собствениците на заведения, хотели и туристически агенции

Мерките за възстановяване от Ковид кризата следва да бъдат насочени към най-пострадалите от пандемията сектори. Овладеяването на здравната криза беше извършено с цената на огромни загуби за българския туризъм. Затова предвиждаме да подпомогнем възстановяването на сектора с отпускането на дългосрочни безлихвени кредити, гарантирани от държавата, за собствениците на заведения, хотели и туристически агенции.

Създаване на привлекателни регионални туристически брандове и налагане на България като целогодишна туристическа дестинация

Регионалните туристически брандове могат да бъдат свързани с важни природни, културни или исторически забележителности. Те ще допринесат за налагането на България като целогодишна туристическа дестинация, като стимулират развитието на оздравителния, конгресния, спортния, културно-историческия и опознавателния туризъм.

Създаване на единни протоколи за безопасност в туризма на национално и европейско ниво

Ще работим за бързото приемане на единни протоколи за безопасност в туризма на национално и европейско ниво. Те ще допринесат за възстановяването на свободата на придвижване на хора в рамките на ЕС и са задължително условие за стабилизирането на сектора и връщането му на нивата от преди Ковид кризата.

Създаване на Държавен гаранционен фонд в туризма

Държавният гаранционен фонд има за цел да осигури пълна защита на по-

требителите в случай на изпадане в неплатежоспособност на една или повече туристически агенции и техните контрагенти. Той ще повиши качеството на туристическите услуги и ще намали риска от претърпяване на вреди при настъпването на форсмажорни събития.

Създаване на туристически контролен орган

Необходимо е да бъде създаден контролен орган, който да регулира целия туристически процес – дейността на туроператорите, случайния превоз, екскурзоводската дейност, местата за настаняване и др. Туристическият регулатор ще доведе до намаляване на сивата икономика и ще ограничи лошите практики в сектора.

Изграждане на ефективен Национален туристически регистър

Необходимо е изграждането на ефективен Национален туристически регистър. Той трябва да се актуализира редовно и да съдържа цялостна информация за състоянието на сектора и търговските дружества опериращи в него. Заедно с него е необходимо да бъде приета и стратегия за развитието на кадрите в туризма.

Отпадане на таксите за регистриране на туроператорска фирма в изостаналите региони на страната

Развитието на туризма в изостаналите райони на страната е необходимо да бъде подпомогнато. Отпадането на таксите за регистриране на туроператорска фирма обаче следва да бъде обвързано със задължението определена част от предлаганите от нея туристически оферти и пакети да бъдат за посещение на обекти в изостаналите райони на страната.

Създаване на държавни лаборатории за безплатно тестване за Ковид 19 на всички гранични пунктове на България

Практиката показва, че изискването за направен PCR тест при влизане в България оскъпява туристическата услуга и намалява значително пътничеството към страната. Предлагаме да подпомогнем фирмите от бранша, като създадем държавни лаборатории на територията на българските летища и сухопътните контролно-пропускателни пунктове, които да тестват влизащите туристи безплатно.

ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА

Увеличаване на разходите за образование на минимум 5% от БВП

България се нуждае от по-големи инвестиции в сферата на образованието и науката. Абсолютен приоритет трябва да стане инвестицията в хора и тяхното професионално обучение със стратегически хоризонт 10–15 години напред. Бъдещето е на знаещите, квалифицираните и можещите. Затова предвиждаме увеличаване на разходите за образование на минимум 5% от БВП и нарастването на инвестициите в научноизследователска и развойна дейност на минимум 3% от БВП.

Създаване на национална програма за привличане на чуждестранни студенти във висшите ни училища

За да заявим нашето висше образование на европейско и световно ниво, имаме нужда от привличане на чуждестранни студенти, които да бъдат нашата реклама по света. От друга страна, България също се нуждае от привличането на допълнителен брой висококвалифицирани специалисти. Предвиждаме да запълним този дефицит чрез създаването на национална програма за целево стимулиране на висшите училища за привличане на чуждестранни студенти.

Създаване на мрежа от интеруниверситетски кампуси в регионите с цел подобряване на достъпа до качествено образование

Важно е да осигурим достъп до качествено образование за хората от всички части на България. Затова предвиждаме изграждането на мрежа от интеруниверситетски кампуси във всеки от икономическите райони на страната. След създаването си те ще работят и като центрове за професионална подготовка на кадри, съобразени с изискванията на местния бизнес.

Задължително средно образование за всички български граждани

Абсолютен приоритет следва да бъде повишаването на функционалната грамотност на българските граждани. Това изисква въвеждането на задължително образование до 10. клас, включително със силата на всички държавни инструменти.

Приоритетно изграждане на STEM училищна среда

Предвиждаме да засилим процеса на модернизация на българското образование чрез сериозно увеличение на средствата за изграждане на STEM

училищна среда. Необходимо е разработването и прилагането на специализирана програма, стимулираща развитието и финансирането на по-голям брой STEM паралелки. Това ще спомогне за ранното запознаване на българските ученици със света на високите технологии, изкуствата и културата и ще подобри значително възможностите им за успешна реализация в ерата на глобализацията, и същевременно ще изгради високоерудирани личности.

Изграждане на система за дигитално образование

Предлагаме да изградим дигитална платформа, на която е качен целият учебен материал под формата на онлайн курсове, водени от най-добрите преподаватели в България. Системата би подпомогнала значително протичането на образователния процес в случай на нов национален локдаун или други форсмажорни събития. Тя трябва да бъде достъпна и за хора с българско самосъзнание, които желаят да се обучават от чужбина, както и за учащите у нас в неприсъствена форма.

КУЛТУРА

Допълнителна финансова подкрепа за стратегически важните за страната културни събития

В България се провеждат ограничен брой събития с висока културна стойност и с международно значение. За да се повиши добавената им стойност, е необходимо те да бъдат допълнително подкрепени финансово и институционално.

Връщане на киното в читалищната мрежа

Предвиждаме да извършим поетапна дигитализация на читалищните салони, както и да осигурим достъп до широка гама от филми и дигитално културно съдържание. Целта е да дадем достъп на хората от цялата страна до най-новите български продукции. По този начин ще популяризираме съвременната българска култура и артисти, както и ще допринесем за културното обогатяване на нацията.

Финансови грантове за стартирането на нови фестивали

Предвиждаме отпускането на стартъп грантове за млади предприемачи в сферата на културата за иницирането на събития в малките населени места. Целта е да дадем възможност на талантите да развият потенциала си и да на-

правят по-голяма крачка към популяризирането на местните културни традиции.

Дигитализиране на съдържанието на българските музеи

Предвиждаме поетапна дигитализация на артефактите от хранилищата на българските музеи. По този начин ще представим пред света значителна част от нашето културно и историческо наследство. Това ще доведе до по-висок интерес и посещаемост.

Съживяване на държавните филмови студия

Предлагаме „Аудио-видео Орфей“ ЕАД да се превърне в работеща структура за производство на висококачествена телевизионна продукция. Това трябва да стане под формата на публично-частно партньорство с участието на Асоциацията на телевизионните продуценти (АТП). Целта е България да започне да произвежда конкурентно телевизионно съдържание, което да се излъчва както в българския ефир, така и в международното стрийминг пространство. Филмова студия „Време“ пък трябва да се реорганизира в експериментална студия за късометражно и научнопопулярно кино.

Стимулиране на представянето на българско културно съдържание в чужбина

Предвиждаме да увеличим броя на артистите, които представят българска култура и изкуство зад граница. Културните ни институти ще участват активно в промоцията на родна продукция и артисти на международни фестивали, конкурси и изложения.

Презентиране на България като културно-туристическа дестинация

Насърчаване на туристическите оператори да представят страната като атрактивна дестинация за фестивален и събитийен туризъм. Обвързване на туристическите пакети с посещението на определени културни събития и обекти.

МЕДИИ

Изработване на нов медиен закон

Фокусът на новия закон трябва да бъде насочен върху решаването на най-остро поставяния през последните години въпрос – гарантирането на сво-

бодата на словото в българското медийно пространство. Необходимо е законът да разгледа и още множество важни въпроси, свързани със сектора: осигуряване на плурализъм на мненията и редакционна независимост; противодействие на дезинформацията и фалшивите новини; изсветляване на собствеността на медиите; начинът на работа на обществените медии и медийния регулатор и др.

Ясни критерии за държавното финансиране на медиите

Необходимо е да бъде премахната възможността за закупуване на медийно влияние с обществен ресурс. Затова предлагаме сключването на договори с медии да става по ясни, прозрачни и устойчиви правила, които да гарантират справедлив достъп на всички медии до разпределяните от държавата средства.

Увеличаване на финансирането на БНР, БНТ и медийния регулатор и фиксирането му като процент от БВП на държавата

Независимостта на обществените медии и медийния регулатор може да бъде гарантирана само когато финансирането им не зависи пряко от волята на изпълнителната власт. Затова предлагаме средствата, отпускати за издръжката на БНТ, БНР и СЕМ, да бъдат фиксирани като процент от БВП на страната. В замяна на увеличеното финансиране търговската реклама трябва да бъде премахната от обществените медии.

Реформа на управленската структура на обществените медии

Необходимо е да променим критериите за избор на генерален директор на БНТ и БНР. Изискването за наличие на 5 години трудов стаж в радио/телевизия трябва да бъде трансформирано в изискване за професионален стаж. Предлагаме също премахване на управителните съвети на БНТ и БНР и създаване на надзорни съвети или други органи за ефективен контрол.

Създаване на квота на омбудсмана при назначенията на членовете на СЕМ

Предвиждаме да гарантираме независимостта на медийния регулатор чрез промяна на начина на конституиране на състава на СЕМ. Той ще се формира, като президентът назначава двама членове, Народното събрание избира двама членове и омбудсманът назначава един член. По този начин ще бъде премахнато мнозинството на членовете, избрани от парламента, и ще се даде допълнителен инструмент в ръцете на омбудсмана, който се ползва с високо обществено доверие и по дефиниция защитава интересите на гражданите.

Укрепване на финансовата независимост и капацитета на медийния регулатор

Към днешна дата СЕМ е орган, който има за задача да регулира един бързо развиващ се високотехнологичен сектор. Извършването на ефективен мониторинг на съдържанието става все по-трудно при настоящата ресурсна обезпеченост на Съвета. Необходимо е значително увеличаване на бюджета, техническата и експертната обезпеченост на медийния регулатор.

Ефективна борба с дезинформацията, фалшивите новини и речта на омразата

Предлагаме серия от мерки за борба с дезинформацията, фалшивите новини и речта на омразата. Предвиждаме да създадем независима мрежа от фактчекъри с цел превенция на дезинформацията и фалшивите новини и да въведем легална дефиниция за враждебна реч. Необходима е и целенасочена политика за изграждане на медийна грамотност чрез създаване на учебни програми, насочени към различните аудитории.

СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА

Най-добрата социална политика е работата

Бедността и липсата на перспектива може да бъде преодоляна чрез възможността всеки да намери работа, да се почувства полезен, удовлетворен, да се погрижи за себе си и семейството си. Всички социални политики трябва да се основават на труда и личния избор на човека да работи и да се развива. Само трудът дава шанс за по-добър живот, обществено и лично уважение. Работещият преодолява всяка трудност и всеки риск от бедност.

Подходящите умения гарантират реализация и добър живот

Динамичното развитие на икономиката направи така, че много професии започнаха да изчезват или да се трансформират в други. И търсещите работа, и работещите все по-трудно намират подходяща заетост, а работодателите все по-често не могат да осигурят работници за своята дейност. Затова предлагаме повече средства да се насочат за развиването на умения, според особеностите на всеки регион, нуждите на хората, бизнеса и инвеститорите. Бързият отговор на липсата от подходящи работници ще скъси времето за преход от безработица към заетост.

Предприемачеството, малкият и средният бизнес са приоритет на пазара на труда

Самонаемането, малките и средните инициативи дават възможност за професионална изява и доход на всяко домакинство. Често тези предприемачи нямат възможности да реализират идеите си, да обучат себе си, да намерят и подберат служители. Средствата за осигуряване на заетост следва да са приоритетно насочени към малките и средните предприятия според техните нужди, както и за преодоляване на моментните бизнес и/или регионални трудности.

Мястото на децата е в техните семейства

Обезпокоителни са тенденциите и опитите във времето да се налагат нормативни текстове, които целят обособяването на детето като личност, способна да взема самостоятелни решения, свързани със собственото си развитие и начин на живот, без оглед на възраст, капацитет и познания. Правата на децата и грижата за тях на първо място трябва да се гарантират в семейна среда, а ролята на социалните институции да бъде за осигуряване на качествени услуги за деца и семейства.

Детски надбавки и данъчни отстъпки за всички родители

Липсата на адекватна система за стимулиране на раждаемостта и отглеждането на деца, особено за работещите хора със средни доходи, засилва тенденцията по застаряване на нацията. Усилията са насочени основно към социално слабите групи, а дискриминацията на образованите и работещите хора, които искат да създават и отглеждат деца, е все по-отчетлива. Право на подкрепа при раждане на дете, месечни детски надбавки, но и данъчни облекчения да имат всички родители, и най-вече работещите български граждани.

Изграждане на съвременни домове за качествени грижи за възрастни хора

Българското семейство има дълга традиция и изградено чувство за полагане на грижи и уважение към възрастните хора. Отговорността за тази грижа все още остава значителна за семействата, младите и работещите. Това създава негативни последици за всички поколения, включително и демографски. Комфортът, социалното общуване в подходяща среда и пълноценният живот в напреднала възраст са важни и е необходимо да се подобрят. Приоритет за следващите години са инвестиции в решения за дистанционна грижа и наблюдение на активността и здравословното състояние в собствения дом за

тези, които предпочитат самостоятелност. Необходимо е и изграждането на нови домове за качествени и съвременни грижи за желаещите да бъдат в социална среда като нов икономически сектор с висока добавена и обществена стойност.

Хората в пенсионна възраст са важна част от икономическия и социален живот на страната

Професионалният път в пенсионна възраст е въпрос на личен избор. Една от основните предпоставки за удължаване на продължителността и качеството на живота е наличието на икономическа и социална активност. Правилните социални политики са предпоставка за постигане на по-добро материално състояние. Изборът на всеки човек да продължи професионалния си път трябва да бъде поощрен от държавата чрез проактивни социалноосигурителни политики.

Премахване на ненужните посещения на ТЕЛК

Ние желаем да привлечем общественото внимание към положението на хората с увреждания във връзка с техните трайни здравословни проблеми или заболявания, за да търсим съпричастност във всеки. Необходимо е да преизгледаме и премахнем всички дискриминационни правни актове, вкл. ненужните периодични задължителни посещения на ТЕЛК, участието и предварителния контрол от страна на различни организации и администрации в процеса по взимане на решение, които нямат пряко отношение и реално представителство на хората с увреждания при създаване на нормативна уредба, политики и инициативи.

Пълноценно включване на хората с увреждания в социално-икономическия живот на страната

Хората с увреждания често са negliжирани и подценявани спрямо останалата част на обществото. Те остават в изолация и страдат от липса на възможност за изява. Предвиждаме тяхното пълноценно включване в социално-икономическия живот да стане чрез ранна оценка на възможностите и потребностите, създаване на редица програми за придобиване на подходящи умения и подкрепено насочване към заетост в определени сектори на икономиката.

ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Оптимизиране на ваксинационния план

Епидемията от Ковид-19 може да бъде преодоляна само чрез достигането до масов имунитет на населението. Това може да бъде постигнато след добре организирана информационна кампания и ваксиниране на достатъчен брой хора в кратък период от време. Ваксините трябва да бъдат насочени приоритетно към най-рисковите групи, като бъдат поставяни след информиран избор. Предвиждаме да оптимизираме ваксинационния план, като хората над 65-годишна възраст и хронично болните лица трябва да бъдат ваксинирани преди останалите.

Премахване на монопола на Здравната каса

Наличието на монополна осигурителна каса с определени лимити за болниците на практика върна бюджетното финансиране в сектора. Задължението на касата да сключва договори с всички лечебни заведения получили регистрация доведе до наличието на рекорден брой болници и разпиляване на ресурс. Разплащането става за брой преминали пациенти по клинични пътеки, в които не фигурира остойностяване на труда, оценка на качеството и анализ на ефективността на предоставените здравни услуги.

Въвеждането на конкурентни осигурителни фондове трябва да стане след остойностяване на всички предлагани здравни услуги, което ще даде възможност за реална оценка на необходимите финансови средства за системата. Наличието на няколко здравноосигурителни фонда ще доведе до конкуренция между тях, чрез предлагането на различни пакети и нива на заплащане. Това ще даде възможност на гражданите да участват и влияят на здравната система чрез избора си и ще увеличи контрола върху разходваните средства.

Нов модел на заплащане на медицинския труд

Необходимо е създаването на индикативни стандарти и нива за заплащане на медицинския труд, гарантиращо адекватно възнаграждение за лекари, специалисти по здравни грижи и всички други участници в лечебния процес. Един от основните проблеми е голямото редуциране на броя на специалистите по здравни грижи. Проблем е и високата им средна възраст – около 55 години. Липсват правила за определяне на заплащането, а възможностите за допълнително обучение и кариерно израстване са ограничени. По отношение на лекарите системата е осигурена, но за сметка на заетите в болнич-

ната помощ, броят на лекарите по дентална медицина и фармацевтите е голям спрямо средното равнище в ЕС. Броят на общо практикуващите лекари е почти два пъти под средния за ЕС. Трайна е тенденцията за намаляване на броя на заетите в недофинансираните специалности. Налице са големи диспропорции в заплащането както между различните специалности, така и между участниците в един и същ лечебен процес. Необходими са нови стандарти и нива на заплащане за всички участници в лечебния процес.

Равен достъп до качествено здравеопазване

Необходимо е редуциране на директните плащания в системата на здравеопазването. Към днешна дата те достигат 50%, което ни поставя на първо място в Европейския съюз. НЗОК плаща за определен пакет дейности, който не обхваща всички услуги, лекарства и консумативи, необходими за лечебния процес. Този факт, както и регионалните диспропорции в предлагането на здравни грижи е причина за нарушаване на основните принципи за солидарност и еднакъв достъп до качествено здравеопазване. Хора с ниски доходи, жители на отдалечените малки населени места, етнически групи, пациенти, страдащи от хронични заболявания, както и възрастни хора във висок риск от обедняване са поставени в неравностойно положение и на практика са изключени от здравната система. Тази тенденция се усилва и от високия процент здравно неосигурени пациенти.

Приоритетно инвестиране в системата за спешна помощ

Предвиждаме отделянето на значителни средства за подпомагането на спешната помощ. С тях планираме изграждането на нови и реновирането на съществуващите спешни центрове, закупуването на високопроходими линейки и медицински хеликоптери, които ще подобрят обслужването на хората от отдалечените и труднодостъпните райони на страната. Вследствие на мярката ще подобрим значително медицинското обслужване и достъпът до висококвалифицирана специализирана помощ на стотици хиляди български граждани.

Въвеждане на електронно здравеопазване

Чрез въвеждането на електронното здравеопазване значително ще бъдат подобрени качеството и ефективността на медицинското обслужване у нас. Електронните здравна карта, досие и рецепта ще улеснят достъпът до здравни грижи, ще намалят цената на здравеопазването и ще улеснят контролната дейност на здравните власти и фондове. Прозрачността на систе-

мата ще осигури по-ясен и изчерпателен поглед върху сектора.

Повече средства за промоция на здравето и профилактика на болестите

Предвиждаме извършването на целенасочени инвестиции и заделянето на обществен ресурс в посока промоция на здравето и профилактика на болестите. Необходими са всеобхватни национални програми и политики за ограничаване на заболяемостта и смъртността от социално значими заболявания, свързани с поведенческите фактори на риска (тютюнопушене, нездравословно хранене, злоупотреба с алкохол, ниска двигателна активност и др.) и факторите на риска в околната среда. Усилията в посока профилактика на хроничните заболявания водят до ранна диагностика и лечение в етапите преди необходимостта от скъпи болнични грижи. Резултатът от тези мерки ще доведе до намаляване на заболяемостта и увеличаване на продължителността и качеството на живота. Предвиждаме постепенно увеличаване на средствата за профилактични дейности за деца и възрастни в денталната помощ. Профилактиката на хроничните заболявания би редуцирала натиска върху осигурителните фондове и здравната система.

ПСИХИЧНО ЗДРАВЕ

Приемане на Закон за психичното здраве

Пандемията от Ковид-19 продължава да нанася огромни щети върху психичното здраве на нацията, чийто размер ще може да бъде адекватно оценен чак след няколко години. Това прави приемането на Закона за психичното здраве все по-належащо. Необходимо е философията, целите, съдържанието и функционирането на бъдещата нормативна уредба да бъдат приети след постигнат широк консенсус в професионалната гилдия. Затова в публичното обсъждане на законопроекта трябва да бъдат включени всички легитимни организации от частния сектор, академични и държавни структури, които имат отношение по темата.

Психологията трябва да стане регулирана професия

Професионалната правоспособност за упражняване на професия „психолог“ е следствие от придобитото висше образование по психология. В този смисъл професионалната правоспособност трябва да се обвърже с придобиването на висше образование психология, с университетска диплома по специалността за образователна степен „бакалавър“ или „магистър“ с пет-

годишен срок на обучение. Такива са и европейските стандарти в научната област психология.

Професионална правоспособност по психология се получава след петгодишен срок на обучение

Необходимо е законово да се регламентира, че дипломите за магистър за различните направления на приложната психология, получени след два или три семестъра в даден университет, без наличието на бакалавърска степен по психология, не могат да легитимират професионална правоспособност.

Завишен контрол и изисквания за квалификация при работата с деца

Особено детайлно и широко професионално внимание трябва да се обърне на изграждането на нормативна уредба, свързана с професионалната квалификация и легитимност, както и с дейността на психолозите в училищата. До този момент нормативната база обслужва интересите на МО и изпълняващите длъжността „педагогически съветник“ невинаги имат нужната квалификация и умения за психологична работа с деца. Това се отнася и до различните социални и неправителствени организации и работещите в тях психолози.

Гарантиране на правото на защита на практикуващите професия психолог

Предвиждаме да формулираме ясно, точно и детайлно правото на защита на практикуващите професия психолог. Това е особено необходимо в консултативната и психотерапевтичната дейност, където психолозите се срещат често с „трудни клиенти“ и техните семейства. Административно-наказателните разпоредби също трябва да са добре обмислени и да не нарушават правото на защита и на зачитане на авторитета и достойнството на практикуващите професията.

Създаване на етичен кодекс и публичен регистър на професионалните психологични дружества

Необходимо е ясно да се определят условията на тяхното функциониране, дейностите, задълженията, които те имат към съсловието на професионалните психолози. Докъде се разпростират правомощията им. Този регламент да бъде равен за всички дружества, за да се гарантира свободата на избора на професионалистите, практикуващи професията.

СПОРТ

Приемане на закон за спонсорството и меценатството

Към днешна дата основен проблем на елитния спорт е недостатъчното му финансиране. Предвиждаме данъчно облекчение за търговски дружества и физически лица, които инвестират безвъзмездно финансови средства в утвърдени планове за развитието на спорта. Това ще популяризира спорта и ще повиши неговото качество и постижения.

Преобразуване на спортните училища в елитни гимназии с приоритет спорт

Отливът на ученици от спортните училища е показателен за състоянието на българския спорт. Необходима е радикална реформа, която да промени начина на обучение на българските спортисти, като повиши качеството на образованието и върне доверието на родителите и престижа на училищата.

Създаване на единна структура за работа с деца и младежи от олимпийския елит на България

Предвиждаме разработването на дългосрочна програма, която да подготвя на най-високо ниво новите попълнения за елитния спорт на България. По този начин ще създадем реална конкуренция за националните ни отбори, ще осигурим приемственост и ще повишим постиженията на българския спорт.

Изграждане на специализиран медицински център за научни изследвания и поддържане на здравето на състезателите в елитния спорт

Високите постижения в спорта са невъзможни без полагането на съпътстващата здравна грижа за професионалните атлети. Научните изследвания са неразделна част от успеха. Затова предвиждаме създаването на специализиран медицински център, който да полага професионална грижа за здравето на спортистите.

Удвояване на часовете по физическо възпитание в училище

Ниската двигателна активност на подрастващите в България води до влошаване на здравето на цялата нация. Необходима е спешна промяна в начина на организацията и протичането на учебните часове по физическо възпитание. Предлагаме часовете за спорт да бъдат изведени в отделен блок в подходящо за целта време, а не между останалите учебни занимания.

Изграждане на мрежа от спортни площадки за провеждане на занимания на

открито в цялата страна

Предложението ще даде възможност на всички желаещи да спортуват на открито без необходимост от заплащане. Това ще подобри общото здравословно състояние на нацията и ще подпомогне социализирането на хората от различните възрастови групи. Безразборното изграждане на множество неизползваеми спортни сгради и съоръжения стана символ на неефективното използване на средства през последните години.

Създаване на нова специалност в НСА за управление на спротни обекти, съоръжения и събития

Към днешна дата страната разполага с голям брой модерни спортни съоръжения, но няма никакъв капацитет за тяхното стопанисване. Вследствие на това техният потенциал стои неизползван, като същите са в тежест на държавата. Предлагаме да инвестираме активно в обучението на управленски кадри, които да повишат качеството на тяхното менажиране. Това е и още една възможност за реализиране на големите спортисти на България.

Подобряване условията на туристическите бази и използването им като основен инструмент за спорт

Предвиждаме да регламентираме статута на туристическите бази в България, да инвестираме в тяхната реновация и да ги използваме за нуждите на спорта и здравето на нацията.

Отваряне на спортните бази в училищата за клубовете след изграждането и оборудването им по определени стандарти

Необходимо е училищната спортна инфраструктура да отговаря на определени държавни стандарти. Само по този начин тя ще бъде полезна и достъпна за употреба от външни спортни специалисти, които ще имат възможност да провеждат тренировъчни занимания след приключването на учебните часове. Това ще допринесе за откриването на млади таланти от спортните клубове.

Гарантирано място в държавен ВУЗ по избор за медалистите от олимпийски игри, световни и европейски първенства

Предвиждаме възможност за хората, които са прославили страната ни зад граница, да могат да изучават специалност по техен избор. По този начин им даваме шанс за избор на професия и реализация в друга сфера на обществения живот.

МЛАДЕЖКИ ПОЛИТИКИ

Създаване на национална мрежа от младежки центрове

Предвиждаме младежките центрове да бъдат изградени в партньорство с общините. Целта им е да създадат благоприятна среда за решаването на различни проблеми на младите хора – образование, заетост, хоби, извънкласни дейности, култура, туризъм, доброволчество и др. В тези пространства младежите развиват своите таланти, комуникират помежду си и вземат участие при формирането на важните за тях политики.

Създаване на програма „От учене към заетост“

Целта на програмата е да подпомогне прехода на младите хора от университета към пазара на труда. Тя предвижда осигуряване на специализирани курсове за студентите и последващи стажове в реална работна среда. Идеята е те да открият бързо правилното място за своята професионална реализация.

Безлихвени жилищни кредити за младите семейства

Осигуряваме възможност на младите семейства с поне едно дете да създадат собствен дом. Това не само би подпомогнало младите хора финансово, но и би допринесло за развитието на българската икономика. Очакваме мярката да има и благоприятно въздействие върху миграцията и раждаемостта.

Създаване на Българска доброволческа служба

Необходимо е да бъде приет закон, който да уреди доброволчеството и да регламентира дейността на Българската доброволческа служба. Тя ще има за цел да даде възможност на младите хора да работят за реализирането на важни за тях каузи – подкрепа за деца или възрастни хора, работа с бежанци, помощ по дейности, свързани с околната среда, подкрепа за неправителствени организации, организиране на спортни и културни прояви и други. Дейността на доброволците ще бъде стимулирана чрез признаване на работата им за трудов стаж.

ДЕМОГРАФИЯ И РЕЛИГИЯ

Най-важната институция в българското общество е семейството

Семейството е в основата на обществените отношения, материализирани чрез брака между мъж и жена, семейното възпитание и грижата за децата.

Ние смятаме, че семейният модел трябва да бъде преосмислен и да залегне в основата на изграждането на новия национален облик на българското общество.

Ежегодно стимулиране на социално слаби и многодетни семейства

Предвиждаме раздаването на ваучери за закупуването на дрехи, учебни пособия и учебници в началото на всяка учебна година. Същата подкрепа ще осигурим и за децата, които посещават детска градина.

Удвояване на броя инвитро процедури, финансирани от държавата

При наличието на 200 000 двойки с доказани репродуктивни проблеми смятаме, че е необходимо държавата да се ангажира още по-активно с подпомагането на асистираната репродукция, като поеме финансирането и на всички необходими съпътстващи процедури.

Прецизиране и контрол на социалната дейност с сферата на приемните семейства

Обществена тайна е, че приемните семейства нямат интерес от осиновяване на децата, които са им поверени, тъй като това ги лишава от средства. Същевременно дете, отгледано от приемно семейство, след навършване на пълнолетие е изправено пред предизвикателството да се справя само с живота си, което при ранно осиновяване и осигуряване от истинско семейство ще бъде избегнато и ще му бъде осигурена по-добра перспектива за развитие.

Създаване на предпоставки за трайно заселване у нас на българи от чужбина

При наличието на все повече обезлюдени територии държавата трябва да приложи юридически и икономически мерки, които да стимулират заселването на българи както от традиционните общности, така и на българи второ и трето поколение от новата емиграция – чрез данъчни облекчения, субсидии и ускорена процедура за българско гражданство.

Въвеждане на предмета „Религия“ като редовна дисциплина в българските училища

Досегашното изучаване на предмета като избираема дисциплина не дава необходимите резултати за духовното израстване на младите поколения. Смятаме че по този начин можем да изградим общество, възпитано в здрави духовни и нравствени ценности, които са основополагащи и за националната

ни идентичност. Чрез този предмет целим не проповядване на религията в училище, а инкорпориране на нейните ценности в светска форма във възпитанието на подрастващите. Предвид честата свръхнатовареност на учениците редовната дисциплина „Религия“ трябва да стимулира получаването на знания, а не оценки.

Въвеждане на института на военното духовенство (капеланите в армията)

България е единствената страна – член на НАТО, която няма военно свещенство, а служителите в армията, особено участващите в бойни мисии, имат нужда от духовна подкрепа. Ето защо смятаме за наложително да се възстанови съществуващата до 1945 г. традиция на военното духовенство, което дава контролиран достъп до армията на представители на трите монотеистични религии – християнство, ислям и юдаизъм.

Работещ държавен контрол върху финансирането на вероизповеданията и спазването на тяхната нормативна база

Необходими са законодателни промени по посока на приемането на ясен регламент за субсидиране на изповеданията и въвеждане на държавен контрол върху спазването на тяхната собствена нормативна база (устави).

Изработване на национална стратегия за пълноценна интеграция на ромската общност

Въпреки многобройните проекти с финансиране от чужбина, включително и десетилетието на „Ромското включване“ (2005–2015 г.) един от съществените етно-социални проблеми в България все още не намира своето решение. По-голямата част от ромските общности продължават да живеят в гета и да са на последното стъпало на социалната стълбица на обществото. Ето защо е необходим цялостен подход за интегрирането на тази общност, но не чрез социално подпомагане, а чрез създаване на предпоставки за социално израстване: задължителни ограмотителни и образователни курсове за възрастни; задължително основно и средно образование за учениците; постепенно преодоляване на пространствената сегрегация чрез подобряване на жизнената среда в ромските махали и др.

ПП „Републиканци за България“
гр. София, 2021 г.

www.republikanci.bg

Републиканци
за България

за Държава
с правила